

Formanden: Jeg troer at burde bemærke, at det er noget stærke Følger, som den ærede Taler vil see i Vedtagelsen af en enkelt Lov. Jeg skal ikke udtale mig om det Beretigede eller Uberetigede i at tillægge et Lovforflag gode eller onde Følger, men jeg troer ikke, det er ønskeligt at bruge Udtalelser som dem, vi i dette Dieblik hørte af den ærede Rigsdagsmand.

Rigsdagsmanden for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds har Ordet.

Thune: Der er blevet rettet saamange Vebredelser imod Ministeriet, fordi det er fremkommet med det foreliggende Lovudkast, at jeg, da jeg desler den Anskuelse, som er bleven udtalt af Ministeriet, skal stræbe efter at støtte det. Da en lignende Sag var under Forhandling i næstforegaaende Sæssion, blev det af mig gjort gjældende, at Penge var en Magt i Staten, som til enhver Tid vilde vise sig uafhængig, og at man ikke vilde kunne faae Penge til billigere Priis end den, for hvilken man kunde faae enhver anden Vare paa Markedet. Det blev dengang bestridt af Mange, men det har viist sig, at nærværende Lovudkast i Grunden netop er fremkommet som en Følge af Sandheden af disse mine Ytringer. Det har nemlig viist sig, at Saamange have henvendt sig til Ministeriet om Tilladelse til at give høiere Rente, og at dette ikke har troet at kunne nægte disse Folk det, da det maaffee ellers vilde kunne sætte dem i Forlegenhed, saa at de mulig maatte sælge deres Eiendomme, og derved kunde komme ind i alle de Forvillinger, som flere ærede Talere have frygtet for ville følge af denne Lov. Ministeriet er gaaet saavidt, saaledes som den ærede Minister har paaviist, at det, saa at sige, har bevilget at give Alt, hvad Raantageren har begjært, det vil sige indtil 6 pCt. Med Hensyn til de mindre gode Sikkerheder er der altsaa nu i Virkeligheden en fri Rente; men det, hvorom Spørgsmaalet her hovedsagelig dreier sig, det er ikke om dem, det er om de offentlige Mibler, som Staten ublaaner, det er de saakaldte faste Penge, som staae i Eiendommene. Det er oplyst af flere af de

ærede foregaaende Talere, at de, der have kjøbt Eiendomme, have gjort det i den fuldkomne Fortrosthing til, at 4 pCt. var den Rente, der altid vil være at svare, og at de altsaa i det Dieblik, de skal svare en høiere Rente maatte frygte for, at de vilde komme til at gaae fra deres Gaarde og gribe til andre Næringsveie. Under Forhandlingerne her idag har man ikke kunnet bruge Ytringer, som vare stærke nok for at betegne denne Tilstand; men vi maae dog først og fremmest undersøge, om det, da de kjøbte deres Eiendomme, var en rigtig Antagelse, at den almindelige Rentefod vilde vedblive at være 4 pCt.; er det en urigtig Opfattelse, de have gjort sig skyldige i, maae de høde derfor som enhver Anden. Man indvender imod denne Lov, at man kommer ind i en svævende Tilstand, naar Rentefoden frigives; jeg maa tillade mig at oplyse, at vi allerede ere i en svævende Tilstand, hvad Prisen paa Penge angaaer. Enhver, der har med Penge at gjøre, veed, hvor høist forskjellig deres Priis er. Lovens Modstandere gaae fremdeles i deres Argumentationer ud fra, at hvis den vedtoges, vilde man for Eftertiden komme til at svare en langt høiere Rente, ja maaffee 20 pCt.; men, mine Herrer, kan man ikke sige accurat det Omvendte, kan man ikke ligesaa godt formode, at man ogsaa vil kunne faae Penge til 2 à 3 pCt. (Munterhed)? De lee, mine Herrer, men det er ikke mange Aar siden, at jeg har omsat en 3 Maaneders Bexel til 1 pCt. om Aaret; det var paa en Tid, hvor Prisen paa Penge var saa lav, at man kun fik 1 pCt. af dem, og nu veed dog Enhver, at en Bexel, selv naar den er udstedt af den bedste Mand, dog afgiver en mindre Sikkerhed end Laan i faste Eiendomme. Efter min Mening er der saaledes ingen Grund til at nære Frygt for, at Renten vil stige til en betydelig Høide; der er ingen Grund til at antage, at Renten vil gaae over 6 pCt.; der er snarere en høi Grad af Sandsynlighed for, at man mod god Sikkerhed vil kunne faae Penge til 4 pCt. Tilbligere, selv i den sene Tid, har man ogsaa mod gode Sikkerheder kunnet faae Laan til 4 pCt., men ere Sikkerhederne ikke gode, er det en Selvsølge, at Risikoen maa lægges til Renten, og at den af den Grund